

Poradca pestovateľa

Vydáva Iniciatíva prosperujúce olejiny (IPO)

ČÍSLO 7 (ROČNÍK III.)

DECEMBER 2013

PESTOVATEĽOM

Produkcja a ceny v novembri 2013 - obilniny a repka

Zber obilnín a repky v roku 2013 bol z pohľadu sveta, EÚ₂₈, Slovenska či Česka nadpriemerný. Úroda obilnín bola konkrétne v EÚ₂₈ vyššia o 7,8%, rovnako tak i vo svete. EÚ repky bolo viac o 8,3%, vo svete o 7,9%. Ceny ale reagovali omnoho výraznejšie. Pokiaľ budeme vychádzať z cien Nemecka v sklade u farmára (tab.3), potom ceny medziročne klesli o cca 30% u potravinárskej pšenice či o 21% u repky. Pretože už ubehli 3 mesiace od zberu, je možné konštatovať mierny, ale skutočne iba mierny rast cien od zberu. Každopádne, tak ako v minulých rokoch je vidieť, že i malá nadprodukcia vyvoláva výrazné zníženie cien.

To sú tie horšie údaje. Oveľa nádejnejšie je ale to, že ceny i napriek poklesu zostali na nadpriemernej úrovni. Vyššie boli od roku 1990 iba v rokoch 2008, 2011 a 2012. Už totiž platí to, čo sme dlhodobo očakávali. Rast ekonomík a kúpnej sily hlavne v tzv. treťom svete, ktorý je stále „nedokfmený“, je natoľko silný, že silne anuluje niečo ako „nadúrodu“. Ešte tak pred 10 rokmi by takto zvýšená produkcia dokázala na veľa rokov stabilizovať nízku úroveň cien. A vydávali by sa heslá: „nie je problém vyrobiť, ale predat“. To už našťastie v poľnohospodárstve neplatí. Ceny roku 2014 sa ale začnú tvoriť až po tom, kedy od decembra 2013 začne zber obilnín, neskôr i sóje na južnej pologuli, najmä v Brazílii a Argentíne. Brazília sa pravdepodobne

už tento rok stala zemou s najlepšou agrárnou bilanciou na svete. V agrárnom salde dovoz – vývoz pravdepodobne prekoná doterajšiu jednotku – USA.

Tiež v EÚ, sa ceny pre rok 2014 budú až teraz tvoriť. Tunajším špecifikom je veľmi uzavretý agrárny trh a nízke ceny agrokomodít. Tohtoročná európska jeseň je ale pomerne priaznivá a ozimínám vyhovuje. Ešte je tu zima, ktorá je obvykle mierna a úrody skôr zvyšuje. Rozhodujúci bude marec až koniec mája. Chladný a vlhký apríl a máj, hlavne chladné noci, to je to, čo pomôže urobiť vysoké výnosy. To zatiaľ nevíme. Ale už teraz vieme, že pomaly začína odklon od zelených, všeobecne veľmi drahých, energií. Už začal pokles plôch repky, ktorej olej sa používa najmä na produkciu bionafty. V Nemecku sa výmera olejky znižuje o 4-7%, v Česku o 5-10% (tiež vplyv neskorého zberu predplodín), na Slovensku o 3-5% (odhady autorov). Už asi dlho či nikdy nebude Európa tak žltá, ako doposiaľ. Naďalej sa sem ale bude valiť stále väčšie množstvo palmového oleja, alebo sóje vo všetkých jej podobách – boby, šrot, olej.

Takže rast cien nečakáme. Ani u obilnín vrátane kukurice a sladovníckeho jačmeňa, alebo u repky, slnečnice. Podľa všetkého by ceny mohli kopírovať rok 2013. Ešte je potreba, aby i úrody boli také ako v tomto roku. Porasty pšenice i repky sú zatiaľ nádejné.

Tab.1. Produkcia obilnín a semenných olejín v mil. ton. Odhad US min. poľnohospodárstva, november 2013

Komodita	Obdobie	Svet	EÚ ₂₈	Ukrajina	Rusko
Obilniny celkom (mil. ton)	Odhad 2012	2256	282	45	67
	November 2013	2432	304	60	88
Olejnatá semená celkom (mil. ton)	Odhad 2012	474	28	13	11
	November 2013	499	31	17	13

Tab.3. Približná farmárska cena (€/t) na začiatku novembra v Nemecku.

Komodita	Ceny v €/t začiatkom novembra		Medziročná zmena v %
	2012	2013	
Pšenica potravinárska B	230	162	-30
Jačmeň sladovnícky	215	175	-19
Kukurica	215	157	-27
Repka	430	340	-21

Tab.2. Novembrové odhady produkcie a výnosov repky. Odhad US min. poľnohospodárstva

Zem	Výnos semien (t/ha)		Produkcia (mil. ton)	
	2012	2013	2012	2013
Svet	1,76	1,93	62,9	67,9
EÚ ₂₈	3,08	3,14	19,2	20,8
Ukrajina	2,20	2,35	2,2	2,4
Čína	1,90	1,91	14,0	14,2
India	1,01	1,03	6,8	7,0
Kanada	1,58	2,07	13,9	16,2
Austrália	1,31	1,33	3,9	3,2
Nemecko	3,70	4,03	4,8	5,8
Francúzsko	3,37	3,22	5,4	4,7
Poľsko	2,64	2,78	1,9	2,5
Česko	2,77	3,44	1,11	1,44
Slovensko	1,99	2,50	0,21	0,40
Maďarsko	2,40	2,54	0,40	0,50
Rakúsko	2,64	3,10	0,15	0,18

Ing. Vlastimil Mikšík, Ph.D.,
Prof. Ing. Jan Vašák, CSc.

Katedra rostlinné výroby, ČZU v Praze, Kamýcká 129,
165 21 Praha 6-Suchdol, tel. 22438 2534,
e-mail: Vasak@af.czu.cz

Výsledky odrúdivých pokusů s řepkou ozimou v roce 2012/13 na Slovensku

Tak jako v předchozích letech, i v sezóně 2012/13, jsme měli založeny poloprovozní odrúdivé pokusy s řepkou ozimou na čtyřech lokalitách na Slovensku - PD Agrocoop Hul (o. Nové Zámky), PPD Prašice (o. Topolčany), Agroracio Liptovský Mikuláš (o. Liptovský Mikuláš) a na východním Slovensku Agrosopol Košice se sídlem ve Ždani (o. Košice - okolí). Sortiment odrúdiv čítal 31 materiálů, z toho 24 hybridů a 7 linií. Tento poměr ukazuje, jakým směrem se v současnosti ubírá šlechtění řepky ozimé. Velmi pravděpodobně však nenastane situace jako u jiných plodin (např. kukuřice), kde hybridy totálně zvítězily. Podíl linií zůstane na úrovni kolem 20 %. I v SRN s raketovým nástupem hybridů, se někteří pěstitelé k liniím opět vracejí. V rámci pokusu byla třikrát vyseta vnitřní kontrola Ladoga (na začátku, uprostřed a na konci). Dle dohody s osiváři, v případě větší výnosové odchylky od průměru než je 15 %, bude daná lokalita z výnosového hodnocení pro vysokou variabilitu pozemku vyřazena.

Pokusy jsme během vegetace třikrát bonitovali – na podzim, po přezimování a před polním dnem. Zaměřili jsme se především na hodnocení celkového stavu, zapojenosti porostu, přezimování, poškození po zimě, výšky, ranosti, anomálií a odhadu výnosu.

Podzimní inventarizace proběhla ve dnech 17. a 24. 10. 2012 (tab. 4). Celkový stav byl výrazně lepší než na podzim roku 2011. Porosty vzešly díky srážkám na začátku septembra velmi dobře. Výjimkou byla Ždaňa,

kde řepky vzcházely nadvakrát a následně byly poškozeny vysokými srážkami. Porosty zde byly velmi nevyrovnané a některé odrúdivy více poškozené. Průměrný počet rostlin se pohyboval od 27 na m² (Hul, Ždaňa) do 42 na m² na Liptově. Nejvíce narostlé řepky jsme měli v Huli (nadzemní biomasa - 1093 g/m²), naopak nejméně v Prašicích (nadzemní biomasa - 758 g/m²). Pokud však dáme do vzájemného poměru nadzemní a podzemní biomasu, pak jasně ostatní lokality překonává Liptov s nejvíce narostlými kořeny a poměrem 4,4. Zatímco u zbylých lokalit byl tento poměr jasně ve prospěch nadzemní hmoty (Hul – 14,8, Prašice 12,8 a Ždaňa – 12,5). Nejlépe zapojenými odrúdivami před zimou byly Goya a DK Expower.

Jarní inventarizaci jsme uskutečnili od 14. 3. až do 12. 4. 2013 (tab. 5). Na všech lokalitách řepka přezimovala. Výpadky rostlin, až na výjimky způsobené fomou (Liptov), nebyly žádné. V omrznutí listů jsme ale pozorovali rozdíly jak mezi lokalitami, tak mezi odrúdivami. Největší úbytek listové plochy byl na Liptově (80 %), větší ve Ždani (50 %), naopak minimum listů ubylo v Huli a Prašicích (do 20 %). Větší úbytek listů měly odrúdivy: ES Alegria, Jumper a Inspiration. Minimální ztráty listové plochy jsme zhodnotili u: DK Exquisite, DK Expower, Kodiak, Ladoga a PR44D06. Celkový stav (zapojenost) byl nejlepší u odrúdiv: Atenzo, DK Expower, DK Exstorm, PR44D06, Rumba, Sidney a Traviata.

Tabulka č. 4: Inventarizace odrůd před zimou.

Sledovaný znak	Lokalita (datum hodnocení)			
	Hul (24.10.2012)	Prašice (24.10.2012)	Liptovský Mikuláš (17.10.2012)	Ždaňa (17.10.2012)
Průměrný počet rostlin na m ²	27	34	42	27
Hmotnost čerstvé nadzem- ní biomasy/hmotnost kořenů (g/m ²)	1093/74	758/59	795/181	990/79
Nejlépe zapojené odrůdy na podzim	Arsenal Jumper DK Expower Jenifer Orion	Sidney SY Cassidy Marathon Oceania	DC 2050 DK Exwill Goya Rumba	Artoga DK Exstorm DK Expower Goya

Pozn. Modře označeny odrůdy shodné na 2 lokalitách.

Tabulka č. 5: Inventarizace odrůd po přezimování.

Sledovaný znak	Lokalita (datum hodnocení)			
	Hul (14.3.2013)	Prašice (15.3.2013)	Liptovský Mikuláš (11.4.2013)	Ždaňa (12.4.2013)
Větší omrznutí listů	nad 30 % DK Exwill Jenifer Jumper	nad 30 % Xenon Marstrip ES Alegria Inspiration Jumper PR44W29 SY Kolumb	85-95 % SY Kolumb Ladoga ES Danube Arsenal Goya Inspiration NK Grandia SY Cassidy	80-90 % DC 2050 Artoga ES Alegria Oceania
Menší omrznutí listů	do 10 % Bonanza DK Exstorm ES Danube Ladoga Marathon PR44D06 Rohan Rumba Sidney SY Cassidy Traviata Xenon	do 10 % Artoga Arsenal Atenzo Bonanza DC 2050 DK Expower DK Exquisite DK Exstorm ES Danube Kodiak Ladoga NK Grandia PR44D06 Sidney	do 70 % DK Expower Kodiak PR44D06 DK Exquisite	do 40 % DK Exquisite Jenifer PR44D06 DK Expower Inspiration Kodiak Ladoga Rohan SY Cassidy
Nejlépe zapojené odrůdy na jaře	PR44D06 Arsenal Atenzo Rumba	Sidney DK Exstorm ES Danube Oceania PR44D06 Traviata	Atenzo DK Expower DK Exstorm Jenifer Orion Sidney	DK Expower DK Exquisite Inspiration Kodiak Rohan Rumba Traviata Xenon

Pozn. Modře označeny odrůdy shodné na 2 lokalitách, červeně označeny odrůdy shodné na 3 lokalitách.

Naposledy jsme hodnotili odrůdy v **den konání polních dnů**. Polní den se nakonec neuskutečnil ve Ždani, kde byly porosty velmi nevyrovnané a vodou více poškozené některé odrůdy. Podle délky plodného patra, nasazení šesulí, délky či tloušťky šesulí jsme odhadovali výnos. Největší naděje jsme dávali odrůdám Marathon, Goya, Arsenal a Xenon. Rozdílly byly patrné také v ranosti, kterou jsme posuzovali vzhledem k odrůdě Ladoga. Ranějších materiálů než Ladoga ale

nebylo mnoho. Jasně ranější byla ES Alegria a na některých lokalitách Goya, Orion, PR44D06, Xenon a Traviata. K pozdním materiálům lze naopak zařadit: Atenzo, ES Danube a Marstrip. K nejvyšším materiálům jasně patřily: DK Exquisite, ES Danube a SY Cassidy. Zajímavé je, že nejnižším materiálem nebyl dle očekávání polotraslík PR44D06, ale nejnižší vzrůst jsme naměřili u odrůd: Ladoga, Marathon, Rohan a Rumba.

Tabulka č. 6: Inventarizace odrůd při polním dnu.

Sledovaný znak	Lokalita (datum hodnocení)			
	Hul (31.5.2013)	Prašice (30.5.2013)	Liptovský Mikuláš (19.6.2013)	Ždaňa (polní den se neuskutečnil)
Odhad výnosu nejlepších odrůd (Ladoga 1 = 100 %, podtržení největší favorité)	120-125% <u>Arsenal</u> <u>Xenon</u> Artoga Goya Marathon NK Grandia Sidney	120-125 % <u>Marathon</u> Goya PR44D06 PR44W29	125-135 % <u>Xenon</u> Arsenal Goya Marathon SY Cassidy DK Exstorm	nebylo hodnoceno
Rané odrůdy (vztaženo k odrůdě Ladoga v termínu polního dne)	ES Alegria Goya Orion	ES Alegria Xenon PR44D06	ES Alegria Tra- viata	nebylo hodnoceno
Pozdní odrůdy (vztaženo k odrůdě Ladoga v termínu polního dne)	Jumper Marstrip	ES Danube SY Cassidy Atenzo DC 2050 Inspiration Marstrip	Atenzo Arsenal DC 2050 ES Danube Ladoga 2 NK Grandia	nebylo hodnoceno
Vysoké odrůdy	nad 150 cm Rumba SY Cassidy DK Exquisite PR44W29	nad 155 cm DK Exquisite ES Danube SY Cassidy SY Kolumb DC 2050 Goya Orion	nad 150 cm Atenzo Arsenal DK Exquisite ES Danube Jenifer Oceania Orion SY Cassidy Inspiration	nebylo hodnoceno
Nízké odrůdy	pod 125 cm ES Alegria DK Expower Jumper SY Kolumb Ladoga	pod 135 cm Rumba Artoga Marathon PR44W29 Kodiak Rohan	pod 130 cm Ladoga Rumba Marathon Rohan PR44D06	nebylo hodnoceno

Pozn. **Modře** označeny odrůdy shodné na 2 lokalitách, **červeně** označeny odrůdy shodné na 3 lokalitách.

Při zhodnocení výnosových výsledků jsme museli jednu lokalitu (Hul) vyřadit z celkového hodnocení. Pokus nesplňoval podmínku dodržení maximální odchylky (15 %) vnitřních kontrol (Ladoga 1, 2 a 3) od jejich průměru. Konečné výnosové hodnocení odrůd z použitelných dvou lokalit (Prašice a Liptov) uvádíme v tab. 7. Nejvyššího výnosu dosáhl DK Exstorm (6,02 t/ha, 114 %), následoval Marathon (5,86 t/ha, 111 %)

a SY Kolumb (5,78 t/ha, 109 %). Nejlepší z linií byla v pořadí devátá Sidney (5,62 t/ha, 106 %). Těsně kolem průměru se umístily ještě Ladoga, ES Alegria a Goya. Průměrný výnos sedmi linií činil 5,13 t/ha, zatímco dvacet čtyři hybridů dosáhlo v průměru výnosu 5,34 t/ha (tj. 104 %). V Prašicích bylo pořadí nejlepších odrůd následující: DK Exstorm, Sidney, DK Exquisite. Zatímco na Liptově zvítězily: Marathon, SY Cassidy a SY Kolumb.

A jak jsme byli úspěšní v našich výnosových odhadech? V Prašicích jsme favorizovali Marathon (13. místo), PR44W29 (7. místo), PR44D06 (19. místo) a Goyu (16. místo). A naopak výnosově nejlepším jsme dali nadprůměrné, ale nikoliv nejlepší výnosové odhady: DK Exstorm (105 %), Sidney (105 %) a DK Exquisite (110 %). Na Liptově jsme byli v našich odhadech mno-

hem lepší, favorizovali jsme Xenon (11. místo), Marathon (1. místo), SY Cassidy (2. místo), Arsenal (26. místo), Goyu (24. místo) a DK Exstorm (4. místo). Výnosově nejlepším jsme odhadovali také nejvyšší výnosy: Marathon (125-130 %), SY Cassidy (125-130 %) a SY Kolumb (115-120 %).

Tabulka č. 7: Výnosové zhodnocení odrůd 2012/13.

Odrůda	Výnos				Celkové pořadí
	Prašice (t/ha)	Liptovský Mikuláš (t/ha)	Průměr (t/ha)	%	
DK Exstorm	6,19	5,85	6,02	114	1
Marathon	5,51	6,22	5,86	111	2
SY Kolumb	5,68	5,88	5,78	109	3
Bonanza	5,67	5,75	5,71	108	4
Atenzo	5,58	5,83	5,70	108	5
Rumba	5,56	5,85	5,70	108	6
PR44W29	5,63	5,72	5,67	107	7
Xenon	5,76	5,59	5,67	107	8
Sidney	5,85	5,39	5,62	106	9
Inspiration	5,56	5,66	5,61	106	10
SY Cassidy	5,22	5,94	5,58	105	11
DK Exquisite	5,79	5,32	5,55	105	12
Artoga	5,44	5,60	5,52	104	13
Traviata	5,48	5,47	5,48	103	14
PR44D06	5,28	5,54	5,41	102	15
Ladoga	5,54	5,16	5,35	101	16
ES Alegria	5,33	5,23	5,28	100	17
Goya	5,41	5,06	5,23	99	18
Kodiak	5,28	5,19	5,23	99	19
Arsenal	5,54	4,92	5,23	99	20
Jenifer	4,89	5,35	5,12	97	21
Jumper	4,74	5,24	4,99	94	22
DK Expower	5,31	4,58	4,94	93	23
Oceania	4,67	5,14	4,91	93	24
ES Danube	4,40	5,37	4,89	92	25
NK Grandia	5,18	4,44	4,81	91	26
Rohan	4,57	5,05	4,81	91	27
DC 2050	4,52	5,08	4,80	91	28
Orion	4,62	4,76	4,69	89	29
DK Exwill	4,71	4,33	4,52	85	30
Marstrip	4,22	4,58	4,40	83	31
průměr	5,26	5,33	5,29	100	

V ČR podle výsledků poloprovozních pokusů 2012/13 (5 hodnotitelných lokalit, 22 hybridů a 8 linií) se nejvýnosnější odrůdou stal hybrid DK Explicit (5,69 t/ha), který vystřídal loňskou (DK Excellium) a předloňskou (Artoga) jedničku. Dalšími odrůdami s nadprůměrným výnosem se staly PX 106 (5,50 t/ha) a Inspiration (5,50 t/ha). Z linií se nejlépe umístily šestý Quartz (5,45 t/ha) a desátá Sidney (5,33 t/ha).

Pro novou sezónu 2013/14 máme založeny na třech lokalitách (Hul, Prašice, Liptovský Mikuláš) poloprovozní pokusy. Všude řepka vzešla a byla před zimou ve velmi dobrém. Věříme, že úspěšně přezimuje a budeme moci v roce 2014 na všech místech uspořádat polní dny.

Přejeme Vám mnoho zdaru a pěstitelských úspěchů v roce 2014.

Ing. David Bečka, Ph.D.,
Prof. Ing. Jan Vašák, CSc.
Ing. Peter Bokor, Ph.D.,

Zhodnotenie zdravotného stavu repky v poloprevádzkových pokusoch v roku 2013

Na veľmi dobrom kondičnom a zdravotnom stave repky v tejto sezóne 2012/2013, ako sme už niekoľkokrát spomínali v predchádzajúcich príspevkoch, sa výrazne podpísali vhodné poveternostné podmienky pre rast a vývoj repky. Relatívne suchá jeseň, mierna zima, dostatok zrážok v jarnom období a vykonané ochranné opatrenia spôsobili, že porasty repky v tomto roku boli pred zberom v dobrom kondičnom stave s minimálnym výskytom chorôb. Rozšírenie a rozvoj hubových chorôb, najmä bielej hniloby podporuje daždivé počasie a vyššia vlhkosť vzduchu počas kvitnutia repky ozimnej. Vyšší výskyt tohto ochorenia sme avizovali na základe prognózy ochorenia vykonaného po naložení korunných lupienkov na agarovú živnú pôdu. Pri tejto diagnostike sme zistili 4,7 % infikovaných lupienkov patogénom *Sclerotinia sclerotiorum*. Infekciu je možné považovať za nízku a v takomto prípade sa dá očakávať do 20 % napadnutých rastlín v poraste. Predpoklad sa naplnil a rastliny so symptómami bielej hniloby sme pozorovali vo všetkých hodnotených porastoch repky ozimnej.

Pri hodnotení zdravotného stavu sme v porastoch repky v roku 2013 sme podobne ako v minulom roku pozorovali hlavne verticiliové vädnutie repky. Symptómy verticiliového vädnutia sa na rastlinách repky objavujú až v druhej polovici vegetačnej doby. Výskyt rastlín so symptómami vädnutia sme pozorovali na všetkých hodnotených lokalitách.

Zdravotný stav porastov repky sme hodnotili pred zberom na 3 lokalitách v Huli, v Prašiciach a v Galovanoch pri Liptovskom Mikuláši. Najnižší výskyt bielej hniloby sme zistili na lokalite Prašice, kde na fungicídne neošetrených variantoch bolo napadnutých od 0 do 3 % rastlín. Na lokalite v Galovanoch boli symptómy bielej hniloby zistené na 1 - 14 % rastlín a najvyššie výskyt bielej hniloby bol zistený v Huli, kde sa počet napadnutých rastlín pohyboval od 7 až do 30 %. K najmenej napadnutým odrodám v Galovanoch patrili: Ladoga, DK Exstorm, SY Kolumb a PR44W29 (1 %). V Huli boli najmenej napadnuté: Ladoga, Goya, DK Exstorm, DK Exwil, Arsenal, Marstrip a Oceania. Na fungicídne ošetrených variantoch bolo napadnutých maximálne 10 % rastlín (Prašice a Galovany 0 - 1 %, Hul 1 - 10%).

Výskyt verticiliového vädnutia bol nižší v porovnaní s minulým rokom, najmä na lokalitách západného Slovenska. Na lokalite v Prašiciach bolo na variantoch, ktoré neboli ošetrené fungicídmi, zistených 2 - 13 % rastlín so symptómami verticiliového vädnutia. Najmenej napadnutých rastlín bolo zistených pri hodnotení odrôd ES Danube, NK Grania, Goya, Oceania a Orion. Na variantoch, ktoré boli fungicídne ošetrené bolo napadnutie 1 - 5%.

Na lokalite v Huli bolo napadnutých rastlín 3 - 14% a k najmenej napadnutým odrodám patrili: Ladoga, Rumba, ES Danube a Oceania. Na fungicídne ošetrených variantoch bolo napadnutie 1 - 7%.

Tabuľka 8. Percento rastlín so symptómami bielej hniloby. Sumárne napadnutie odrôd repky zo všetkých 3 lokalít (Hul, Prašice a Galovany).

Odroda	% napadnutých rastlín
Ladoga	9
Ladoga	12
Oceania	13
DK Exstorm	13
DK Exwil	14
Ladoga	15
Goya	16
Arsenal	17
PR44W29	17
ES Danube	17
Orion	18
Marathon	18
Rohan	19
NK Grania	20
SY Kolumb	20

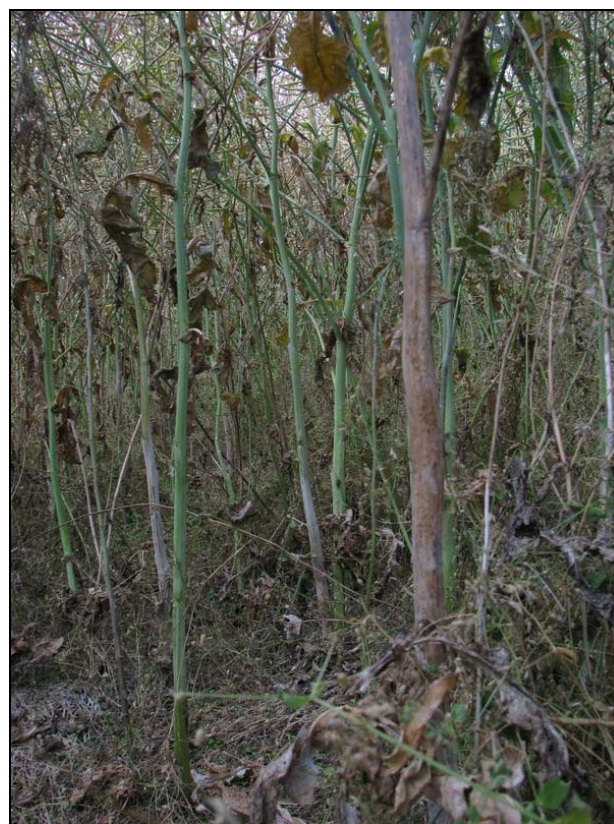

Foto 1: Symptómy bielej hniloby a vyšší výskyt napadnutých rastlín na jednom z variantov v Huli.

Najvyšší výskyt verticiliového vädnutia (od 11 do 39 %) bol zaznamenaný na neošetrených variantoch na lokalite Galovany. Na tejto lokalite patrili k odrodám s najnižším výskytom verticiliového vädnutia Arsenal, NK Grania, Ladoga, PR44W29, SY Kolumb a Jumper. Na ošetrených variantoch fungicídmi bolo zistené napadnutie 2 - 22 %.

Tabuľka 9. Percento rastlín so symptómami verticiliového vädnutia. Sumárne napadnutie odrôd repky zo všetkých 3 lokalít (Hul, Prašice a Galovany).

Odroda	% napadnutých rastlín
NK Grania	19
Arsenal	21
Ladoga	22
SY Casidy	23
DK Exstorm	26
SY Kolumb	26
PR44W29	27
ES Danube	28
Jumper	29
Oceania	30
Orion	31
Ladoga	32
Traviata	33
Bonanza	35
Jenifer	37

Podobne ako v minulom roku aj v tejto sezóne sa potvrdilo, že ošetrovanie fungicídmi na začiatku kvitnutia namierené proti bielej hnilobe tiež účinkuje aj proti patogénom spôsobujúcim verticiliové vädnutie, pričom napadnutie vo fungicídne ošetrených variantoch bolo o viac ako polovicu nižšie. Veľmi dobrú účinnosť preukázalo fungicídne ošetrovanie proti bielej hnilobe, keď počet napadnutých rastlín po ošetrení bol veľmi nízky.

Foto 2: Vyšší výskyt bielej hniloby na lokalite v Galovanoch bol ojedinelý.

Foto 3: Na ošetrených variantoch bol zdravotný stav rastlín veľmi dobrý, stonky boli zelené, bez symptómov ochorení

Ing. Peter Bokor, Ph.D.,
Katedra ochrany rastlín, SPU Nitra
e-mail: Peter.Bokor@uniag.sk

PodĎakovanie za spoluprácu

Už mnoho rokov trvá priama spolupráca SR/ČR pri testovaní odrôd repky. Najskôr pod hlavičkou Chemstaru, potom asi 4 roky pod Agrariou Šaľa, posledné viac ako dva roky pod ACHP Levice, teda väčšinou pod Agrofertom. Poľné pokusy sa zakladajú – a za to špeciálne ďakujeme – na Agrocoop Hul, PD Prašice, Agroracio L. Mikuláš.

Za tú dobu sa získalo mnoho skúseností. I napriek veľmi komplikovaným, často extrémnym pôdne klimatickým podmienkam Slovenska sa repka vydala smerom k lepším výnosom. Iba stále nezvládame založenie, vzídenie a rast porastov v suchých podmienkach Slovenska, vrátane bahnitého sucha na východoslovenskej nížine.

Teší nás, že sa darí prepojiť odborníkov z poľnohospodárskych univerzít v Nitre a v Prahe. Už teraz na seminároch a konferenciách o olejninách tieto dve školy vystupujú spoločne. V Česku i na Slovensku. A plány ešte pokračujú ďalej. Náš doterajší partner Agrofert je ich súčasťou. Veď koniec koncov je

repka bez základných a listových hnojív je odsúdená k výnosom 1 – 1,5 t/ha, ako tomu bolo v minulosti.

V súčasnej dobe bude podnikové skúšanie odrôd repky už samostatné. Za to ďakujeme všetkým partnerom, ďakujeme Agrofertu, vrátane ochotného očakávania prepojenia na ďalšej úrovni.

Poradca pestovateľa budeme vydávať i naďalej. Zatiaľ uvažujeme nad 4 číslami ročne v obdobiach, ktoré sú pre repku zásadné: založenie porastu, jesenné regulácie a hnojenie, jarné ošetrovania, výživa a ochrana, desikácia a zber. Počítame, že Poradca bude distribuovaný prostredníctvom novin, ktoré rozosiela Dow AgroSciences. Spoločnosti, ktorá stála u zrodu expanzie európskej repky, pretože na trh priniesla prvý repkový herbicíd Elancolan = Treflan. A tak sme mohli začať olejku pestovať ako obilniny v úzkych, neplečkovaných riadkoch. Takže ďakujeme za spoluprácu a znovu do práce nielen s repkou.

PORADCA PESTOVATEĽA – internetový občasník pre slovenských pestovateľov. Vydáva Iniciatíva Prosperujúce olejnin; tajomníčka Ing. Petra Chromčová (Chromcova@achplv.sk), adresa: **OSEVA Slovakia s.r.o.**, Štrková 1, 946 32 Marcelová. Distribúcie e-mailom bezplatne záujemcom v SR. Vychádza najmenej 8x ročne v technologicky a marketingovo významnom období pre repku a ďalšie olejnin.

Výkonný redaktor: Ing. Vlastimil Mikšík (ipo@miksik.eu). Redakčná rada: Prof. Ing. Jan Vašák, CSc. – predseda (Vasak@af.czu.cz), Vladimír Bartoš (Vladimir.Bartos@duslo.sk); Ing. David Bečka, Ph.D. (Becka@af.czu.cz), Ing. Ladislav Bittó, Ing. Anton Bogáň, Ing. Peter Bokor, Ph.D. (Peter.Bokor@uniag.sk), Ing. Petr Mušínský (Musinsky@achplv.sk), Ing. Ľubomír Rakyta (Rakyta@agro-racio.sk), Ing. Ondrej Takáč (Ondrej.Takac@limagrainsk), Ing. Marta Vojteková (Vojtekova@achplv.sk).

Napsali: DAVID BEČKA, PETER BOKOR, VLASTIMIL MIKŠÍK, JAN VAŠÁK; grafická úprava: VLASTIMIL MIKŠÍK.